

FUŠ – Film u školi Vam predstavlja film

ČUDO

Prosinac 2017.

ČUDO (WONDER)

OSNOVNE INFORMACIJE

Zemlja i godina proizvodnje: 2017.

Trajanje filma: 113 min

Žanr: obiteljski, drama

Režija: Stephen Chbosky

Scenarij: Stephen Chbosky, Steve Conrad i Jack Thorne, bazirano na romanu R.J. Palacio

Direktor fotografije: Michael Burgess

Montaža: Mark Livolsi

Glazba: Marcelo Zarvos

Kostimografija: Monique Prudhomme

Šminka: Naomi Bakstad

Uloge: Julia Roberts (Isabel Pullman), Owen Wilson (Nate Pullman), Jacob Tremblay (August "Auggie" Pullman), Izabela Vidovic (Olivia "Via" Pullman), Mandy Patinkin (Mr. Tushman), Daveed Diggs (Mr. Browne), Noah Jupe (Jack Will), Danielle Rose Russell (Miranda)

Izvršna produkcija: Michael Beugg

Produkcijska kuća: Lionsgate

Distribucija: Lionsgate

Službena stranica filma: <http://www.wonder.movie/>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=ngiK1gQKgK8>

Prikladno za uzrast: V. – VIII. Razred OŠ

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, medijska kultura, etika, vjerou nauk, biologija, sat razrednog odjela...

Teme za raspravu: bolest, genetski poremećaji i sindromi, obitelj, školovanje, vršnjačko nasilje i vršnjački odnosi, promjena, podrška, hrabrost, međuljudski odnosi, društvo, prihvatanje, diskriminacija,...

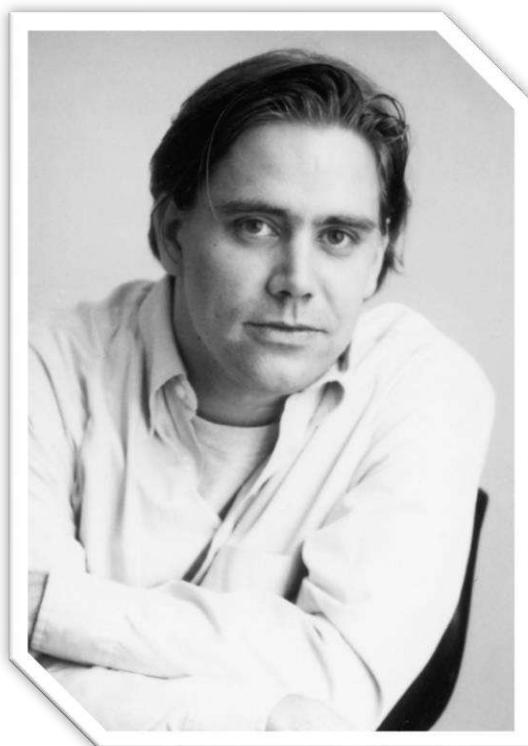
Kratak sadržaj

August (Auggie) je desetogodišnji dječak koji mora živjeti s teškim genetskim poremećajem, Treacher Collinsovim sindromom, zbog kojeg od rođenja ima unakaženo lice. Nakon 28 operacija zbog kojih nikad nije mogao normalno pohađati školu, s deset godina ga roditelji ipak upisuju u peti razred osnovne škole Beecher. Auggie u školu kreće s puno straha i nevjerice i boji se kako će svakodnevno biti izložen pogledima, zgražanju i komentarima svojih školskih prijatelja.

O redatelju

Stephen Chbosky

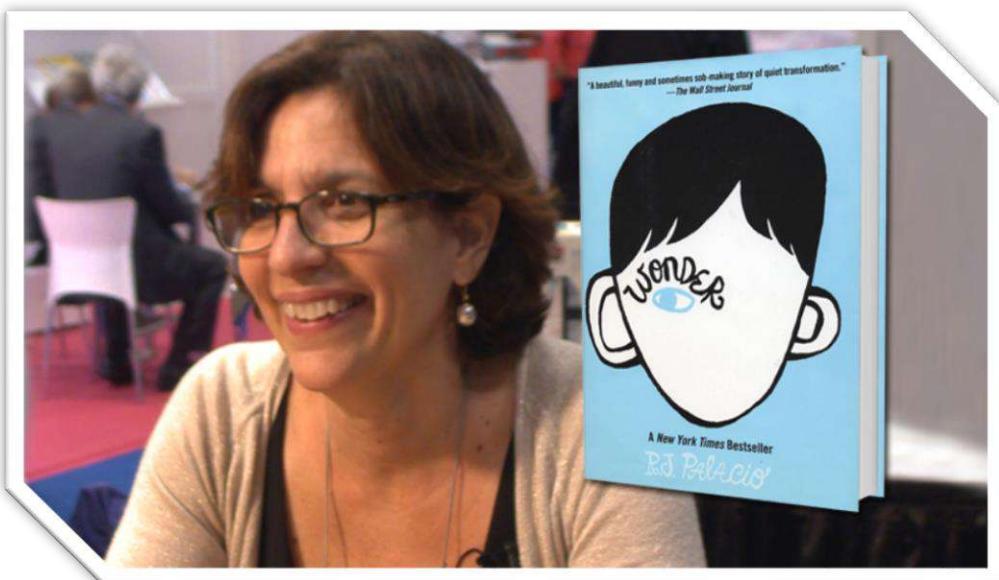
Roden je 25. siječnja 1970. u Pittsburghu, Pennsylvania. Američki pisac, scenarist i filmski redatelj, najpoznatiji po svojem New York Times bestseljeru o odrastanju „Charlijev svijet“ („The Perks of Being a Wallflower“) iz 1999. godine. Također je poznat kao redatelj istoimene filmske adaptacije, sa Loganom Lermanom, Emmom Watson i Ezrom Millerom u glavnim ulogama. Za vrijeme mature u srednjoj školi Upper St. Clair, sprijateljio se sa Stewartom Sternom, scenaristom i redateljem kulturnog filma „Buntovnik bez razloga“ („Rebel Without a Cause“). Nakon što je napisao roman Charlijev svijet, Chbosky je izjavio da je lik Billa, profesora književnosti, baziran na Sternu te da reflektira pozitivan utjecaj Sterna na njegov vlasiti razvoj. Chbosky je 2017. godine napisao scenarij za Disneyevu adaptaciju „Ljepotica i zvijer“. Zadnji režirani film mu je drama „Čudo“ („Wonder“) iz 2017. godine sa Juliom Roberts, Owenom Wilsonom i Jacobom Tremblayem u glavnim ulogama.

Riječi autorice romana i redatelja filma

Kada sam krenula sa pisanjem romana „Čudo“, željela sam napisati knjigu o dječaku koji ima lice na koje ljudi ne znaju kako reagirati niti na koji način uzvratiti pogled. Nadam se da sam čitateljima otvorila oči po pitanju realnosti življenja sa facijalnim razlikama te sam uistinu zadviljena kako su djeca reagirala na knjigu. Poruku knjige, „Izabereti ljubaznost“, čitatelji su obgrljili na moćan i značajan način, tako što su uzvratili udarac vršnjačkom nasilju i društvenoj isključenosti, koja se često u svakodnevnom životu zna uzimati za nešto uobičajeno. Bilo mi je zadovoljstvo gledati razredna odjeljenja diljem zemlje kako pune staklenke ljubaznosti, izrađuju lance ljubaznosti te svakodnevno prakticiraju ljubaznost.

R. J. Palacio¹, autorica romana „Čudo“

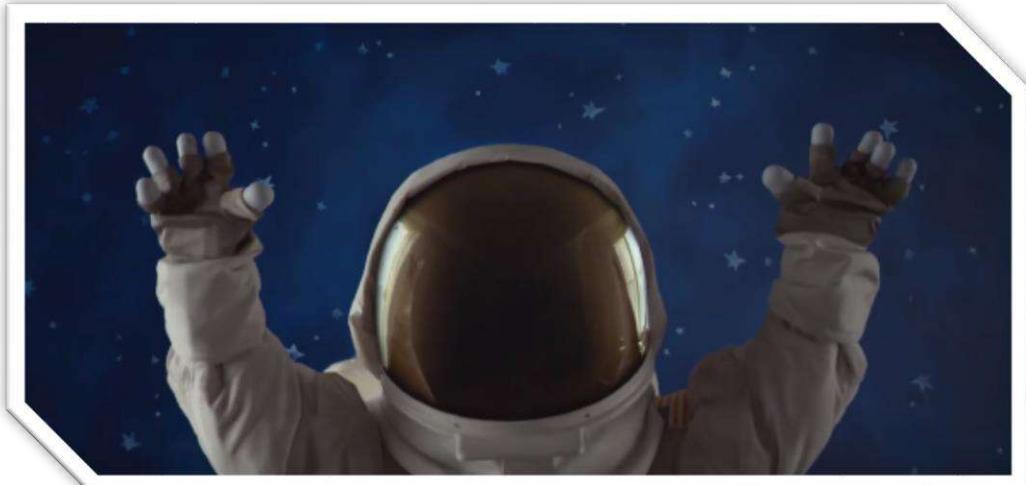
Kako i sama autorica istoimenog romana tvrdi, „priča nudi kombinaciju prave poruke u pravo vrijeme koja je ispričana na pravi način“. Za nju je izlazak ovog filma pravovremen. „Živimo u vrlo teškim vremenima kada je svaki čin ljubaznosti ispolitiziran. Ljubaznost je viđena kao znak slabosti dok zapravo za ljubaznost treba hrabrosti i snage.“

Redatelj filma, Stephen Chbosky, prisjeća se trenutaka kada je prvi put čitao roman, u proljeće 2015. godine, nedugo nakon što mu se rodio sin. „Volim ovu knjigu te sam plakao više puta. Nisam je mogao izbaciti iz glave.“ Chbosky je bio dirnut pričom te takvom pričom sa više gledišta i Auggiejevim likom, predosjetio je da bi priča mogla postati klasikom. „Zaljubio sam se u priču kada su se počele mijenjati točke gledišta. Znao sam da je knjiga nešto više od priče

¹ Intervju sa autoricom knjige i njezinom nadahnuću za pisanje možete pročitati na:
<http://web.archive.org/web/20161019165602/http://www.timeforkids.com:80/news/wondrous-life/56756>

o dječaku koji se trudi i bori izgraditi svoj školski život. Priča se također odnosi na teoriju da svatko ima svoju priču.“ Kao pisac i redatelj, Chbosky je vrlo brzo dobio ideju kako bi se film mogao odigrati: „Priču sam odmah video kako se odvija na emotivan način. Znao sam kako joj pristupiti. Ali prije nego sam se prihvatio tog projekta, osjećao sam potrebu posjetiti osobu koja je napisala cijelu priču. Htio sam biti siguran da ćemo gledati isti film, adaptacija je umjetnička forma u kojoj svaki dio priče mora dolaziti iz uma, ali i iz srca.“

Chbosky i Palacio su hodali po Brooklynu upoznavajući se i pričajući o „Čudu“. Tijekom tih susreta i konzultiranja s autoricom za vrijeme snimanja filma počeli su se međusobno poistovjećivati. I Chbosky i Palacio su odrasli u gradovima – Palacio u Queensu a Chbosky u Pittsburghu te su ih ta iskustva oblikovala kao osobe. „Oboje smo emocionalni ljudi koji dolaze iz velikih, hladnih mjesta.“ Chbosky vjeruje da je i Auggie emocionalan dječak koji dolazi iz takvog tipa mjesta. Redatelj je želio da film prikaže Auggiejevu kompleksnost kao humoru ali i srcedrapajuću te je prepoznao važnost načina iskorištavanja materijala za film. Auggie nije žrtva. On se suočava sa svojim životom sa mnogo ljubavnosti. Kada je došlo vrijeme za odabir višeslojnog glumca, Chbosky je vjerovao da je izbor lak: „Jacob Tremblay, jedan od najboljih dječjih glumaca je bio u pravim godinama za odigrati ovu ulogu“.

Riječi pohvale

- „*Bez imalo oklijevanja vjerujem da bi svaki razred osnovne škole trebao imati primjerak romana “Čudo” R. J. Palacio.*“ - Colby Sharp, učitelj četvrtog razreda
- „*Zahvaljujući romanu „Čudo“ moći ćete voditi izvanredne rasprave u razredima o Auggiejevoj hrabrosti, potrebi za dobrotom te činjenicom da se hrabrost očituje u različitim oblicima.*“ - Katherine Sokolowski, učiteljica petog razreda
- „*Izvrstan za pokretanje razgovora o ljubavi, podršci i prosudbi ljudi na temelju njihovog izgleda. Odlično napisani roman koji tjera na razmišljanje.*“ - School Library Journal, Starred
- „*Pamtljiva priča o dobroti, hrabrosti i čudima.*“ - Kirkus Reviews, Starred

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU

Adaptacija književnog djela

Adaptacija književnog djela je prilagodba književnog djela (ili nekih njegovih dijelova) za drugu namjenu. U adaptaciji se djelo pretvara u drugi umjetnički oblik. Književna djela se najčešće adaptiraju u kazališne komade ili filmove. Prilagođavanje književnog djela sceni se naziva dramatizacija. Kod dramatizacije književni tekst najčešće se krati i prilagođava izvođenju u tek nekoliko različitih scenografija, koliko ih je moguće pripremiti za kazališnu izvedbu. Dijalozi i monolozi također se prepravljavaju kako bi se njihov sadržaj skratio i prilagodio izvedbi, ali da se istovremeno ne promjeni ni tema ni poruka djela. U novije vrijeme popularnost kazališne adaptacije uvelike je zamijenila filmska adaptacija.

Filmska adaptacija je prilagodba književnog djela za izvođenje na filmu. Kod filmske adaptacije djelo mora biti preoblikovano kako bi se njegove književne komponente mogle zamijeniti filmskim komponentama. Svi opisi okoline i vanjski opisi likova pretvaraju se u vizualne elemente filma, monolozi su najčešće prikazani kao akcije bez riječi (iako nekada narator iz knjige može postati narator i u filmu), a dijalozi postaju razgovori u filmu. Filmska verzija književnog djela zapisuje se u scenarij, zbog čega se književno djelo često mora kratiti i preoblikovati kako ne bi bilo previše dugo u svojoj filmskoj formi. Kao i kod kazališne adaptacije, ni filmska ne smije narušiti dotadašnju vrijednost djela, ne smije mijenjati glavnu temu, karaktere likova, niti ideju književnog djela.

Nekada su filmske adaptacije književnih djela toliko uspješne, da popularnost knjige stave u drugi plan (primjerice film „Zameo ih vjetar“, napravljen po istoimenom romanu Margaret Mitchell), ali filmske adaptacije najčešće su samo lošije verzije književnih djela. U najboljem slučaju, film napravljen po knjizi ima vlastitu vrijednost, pa ga je teško usporediti s knjigom, koja ima vlastitu. Jedne od trenutno najpopularnijih filmskih adaptacija književnih djela su: trilogija „Gospodari prstenova“, napravljena po romanima J.R.R. Tolkiena, filmovi o Harryju Potteru, napravljeni po istoimenim romanima J.K. Rowling, filmovi o Sumrak sagi,

Igrama gladi i sl. Jedna od najuspješnijih adaptiranih drama je „Tramvaj zvan čežnja”, čiji je scenarij napravljen po kazališnom komadu Tennessee Williamsa. Filmskih adaptacija književnih djela danas ima puno. Mnogo popularnih filmova napravljeno je po slavnim književnim djelima, koja su najčešće mnogo bolja od filma, stoga i ona zasluzuju pažnju čitatelja, koji će, nakon što pogleda film i pročita knjigu, imati dvojako, ali mnogo potpunije iskustvo o djelu.

Više o filmu

Nakon što se četiri godine školovao doma, Auggie, koji ima tešku deformaciju lica, počne pohađati peti razred u privatnoj školi Beecher i daje sve od sebe kako bi bio normalno dijete s neuobičajenim izgledom lica. Prvih nekoliko dana škole više su nego teški. Koliko god ih pokušava ignorirati, Auggie mora podnijeti poglede i šaputanja, čak i okrutnu igru „kuge“ kad ga se svi boje dotaknuti. Julian pogotovo čini Auggiejeve dane nesretnima, stalno pričajući o njegovom licu i prikriveno prijeteći mu da će ga ozlijediti. S druge strane, Auggie se može osloniti na potporu svoje prve prijateljice Summer i najboljeg prijatelja Jacka. Osim toga, njegovi učitelji i ravnatelj ga vole. No svaka pozitivna strana ima i negativnu: Jack ga izda, grupa djece pokuša ga ozlijediti, a nekolicina pogotovo bezosjećajnih roditelja čak ga pokuša izbaciti iz škole. Međutim, Auggie pokaže nevjerojatno razumijevanje i suošjećanje. Kako školska godina odmiče tako Auggie sazna kako, unatoč tome što će uvijek postojati ljudi koji će ga ismijavati i činiti nesretnim, može imati prave prijatelje unatoč svojem izgledu. **Čudo Auggiejevog jedinstvenog izgleda je to da ljudi oko njega nauče kako biti dobri i hrabri.**

Filmska priča je, poput fabule romana, ispričana iz više perspektiva, tj. u filmu ima više pripovijedača koji pripovijedaju svoju perspektivu priče u prvom licu, primjerice Auggie, Olivia, Jack,... **Uviđanje kako je Auggie percipiran od strane svoje sestre, prijatelja i drugih omogućuje gledatelju da vidi i druge strane priče te se, osim s Auggiem, može poistovjetiti i sa ostalim likovima koji su s njim u svakodnevnoj interakciji. Različite perspektive likova također olakšavaju pri portretiranju borbe jedne zajednice s empatijom, suošjećanjem i prihvaćanjem.** Na početku Auggie, glavni lik filma, uvodi gledatelje u filmsku priču. Nastoji gledateljima sa svoje točke gledišta približiti svoj život i probleme. Njegova strana priče se odnosi na dolazak u novu školu te trud da bude prihvaćen i pronađe prijatelje. U nekim dijelovima filma ima **flashbackova², koji se koriste kako bi se predočila prisjećanja i sjećanja likova ili da se gledateljima približe određene situacije lika iz prošlosti kako bi gledatelj lakše razumio trenutnu situaciju ili stanje lika** (primjerice Auggiejeovo rođenje, kada se Jack prisjeća Noći vještice i što je govorio o Auggieju itd.).

Važno je napomenuti da je film „Čudo“ također dobio pozitivno stručno mišljenje i preporuku Ministarstva znanosti i obrazovanja RH. Rijetko nailazimo na film dovoljno snažan

---

² Flashbackovi se koriste u filmu kako bi se objasnila trenutna radnja u priči, povijest nekog događaja ili odnosa likova, te kako bi se ponudila ključna podloga.

da potakne odrasle i mlađe gledatelje da vide svijet na drugačiji način. Roman i istoimeni film upravo to postižu. Knjiga je dosegla više od milijun čitatelja diljem svijeta, a svaki dan je prihvaćena od sve više razreda, škola i organizacija koje odabiru biti bolji, ljubazniji i širiti čudo „Čuda“.

Treacher Collins sindrom (TCS)

Treacher Collins sindrom (TCS) je genetski poremećaj za kojeg je karakteristična deformacija ušiju, očiju, obraza i vrata. Stupanj deformacije koju zahvaća može varirati od blagih deformacija do onih ekstremnijih. Komplikacije ovog poremećaja mogu uključivati probleme sa disanjem, vidom, nepcem i gubitkom sluha. Ljudi sa TCS-om najčešće imaju normalnu inteligenciju. TCS je najčešće autosomno dominantan. Većinom se pojavljuje kao posljedica nove mutacije, a ne nasljeđivanja od roditeljskog gena. Uključeni gen može uključivati TCOF1, POLR1C ili POLR1D. Dijagnoza se općenito utvrđuje pomoću rendgenskih zraka i genetskog testiranja. Sindrom nije izlječiv no simptomi se mogu liječiti rekonstruktivnom kirurgijom, slušnim aparatima, govornom terapijom i drugim pomoćnim sredstvima. Očekivana životna dob je generalno normalna. Sindrom je dobio ime po Edwardu Treacher Collinsu, engleskom kirurgu i oftamologu koji je 1900. godine opisao bitne osobine ovog sindroma. Priču o djevojčici sa TCS-om možete pročitati na <http://www.teachmentortexts.com/2012/04/wonder-reminds-us-that-kindness-makes.html#ixzz2qtNKXvh8>.

Vršnjačko nasilje

Jedna od glavnih tema filma je vršnjačko nasilje, koje neka djeca u školi vrše nad Auggiejem zbog njegovog izgleda. **Nasilje možemo definirati kao oblik ponašanja kojem je cilj povrijediti (odnosno nanijeti bol, ozljedu, štetu) drugoj osobi.** Nasilje se može iskazivati na različite načine i različitim postupcima (u svakodnevnom životu, ali i u filmovima, kompjutorskim igricama, pisanim oblicima itd.) Ono se može dogoditi svakome, djeci, ali i odraslima. **Ako se neki oblik nasilja često ponavlja istoj osobi, onda kažemo da je to zlostavljanje.** Kada je riječ o nasilju nad djecom, ono može biti nasilje od strane odraslih, kao i od strane same djece. Kada djeca nad drugom djecom vrše nasilje, to je vršnjačko nasilje.

Oblici nasilnog ponašanja:

- **Fizičko:** udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, pljuvanje, napad različitim predmetima, rušenje, oduzimanje, uništavanje ili oštećivanje stvari.

- **Verbalno:** nazivanje pogrdnim imenima, psovanje, ruganje, vrijeđanje, dobacivanje, omalovažavanje, naređivanje, verbalno zlostavljanje na osnovi etničke pripadnosti, religije, rase ili spola.
- **Socijalno:** namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine, izbjegavanje, zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima, ogovaranje/širenje glasina i laži, ignoriranje.
- **Psihološko:** prijeteći pogledi i grimase, uhođenje, ponižavanje, ismijavanje, zahtijevanje poslušnosti, ucjenjivanje, iznuđivanje novca.
- **Seksualno:** seksualni komentari, vulgarni vicevi, neželjeno dodirivanje (hvatanje, tapšanje, štipanje), seksualne slike, crteži ili poruke, seksualne glasine, izazovno fućanje, sugestivne primjedbe ili pozivi.

Djeca koja su izložena nasilju često su fizički povrijeđena, postaju plašljiva, ne ide im se u školu, slabije uče, tužna su, nisu raspoložena za druženje, a ponekad i ona postaju nasilna. Ako ovakvo stanje traje duže, i ako se tom djetetu ne pomogne, to može zauvijek da obilježi ličnost djeteta koje trpi nasilje. Ono može postati plašljiva i nesretna odrasla osoba ili može i samo početi da se ponaša nasilno.

Svatko se može naći u situaciji da trpi nasilje. Ipak, neka djeca su češće u toj situaciji. Tako, u školi ili vršnjačkoj grupi, to su djeca koja se po nečemu razlikuju od drugih. To, na primjer, mogu biti djeca koja su veoma visoka ili niska, nose naočale, bucmasta su ili mršava, pripadaju drugoj nacionalnosti, oblače se skromno ili neobično, imaju loše ocjene ili su super odlikaši, ponašaju se na način koji privlači pažnju, siromašna su ili bolesna....

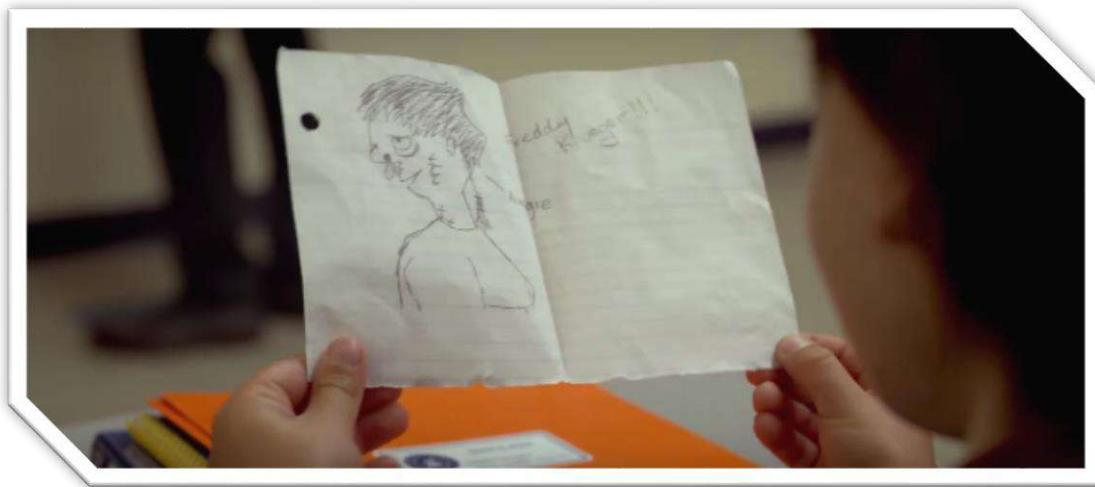
Najčešće žrtve nasilja su: novo dijete u razredu, nadareno, mirno i ljubazno, dijete koje ima dobar odnos s učiteljem, nižeg socioekonomskog statusa, iz druge etničke skupine, hendikepirano dijete/ dijete s posebnim potrebama, dijete razvedenih roditelja...

Aktivnosti na sprečavanju nasilja — prevencija

- postavljanja jasnih pravila ponašanja u školi, koja će biti dosljedno provođena
- stalne edukacije zaposlenih, učenika i roditelja da prepoznaju nasilje i da na njega odgovarajuće reagiraju
- suradnja s učenicima tijekom planiranja i realizacije preventivnih aktivnosti
- suradnja s roditeljima, lokalnom zajednicom i drugim institucijama
- stvaranja atmosfere u školi da do nasilja ne dođe: reakcija na svaki pokušaj nasilja, raznovrsna ponuda slobodnih i vannastavnih aktivnosti
- pomoći djeci s problemima u ponašanju i djeci s posebnim potrebama pri uklapanju u sredinu ili učenju

- drugih mjera prevencije: dežurstvo zaposlenih, odgovarajuće osvjetljenje u zgradi i dvorištu, ograđeno i sigurno dvorište, stalna
- oplohodnja škole od strane školskog policajca,
- fizičko-tehničko osiguranje kao što je video nadzor i slično.

VRŠNJAČKO NASILJE: ŠTO MOŽETE PODUZETI → Posjetite web stranicu Hrabri telefon i saznajte više na: www.djeca.hrabritelefon.hr

„Čudo“ u razredu i inicijativa „Izaberi ljubaznost“

Od prve publikacije do danas „Čudo“ se jako dobro uklopilo u temu vršnjačkog nasilja te omogućilo učitelji/ca/ma da otvore diskusiju i dijalog u razredima. Palacio vjeruje da su učitelji/ce tim načinom dobili priliku upitati učenike/ce pitanja koja nisu samo važna u školi nego i u njihovim zrelijim životnim fazama. Inicijativa protiv vršnjačkog nasilja, „Izaberi ljubaznost“ („Choose Kind“), nadahnuta je romanom „Čudo“ te ohrabruje mlade čitatelje da podijele svoju priču i zavjetuju se da će izabrati dobrotu u svojoj školi i zajednici. U „Dodatnim zadacima“ donosimo par prijedloga takvih zadataka, a dodatne materijale za obradu i sudjelovanje u incijativi možete pronaći i na stranicama: <http://choosekind.tumblr.com/> i <http://www.blitz-cinestar.hr/otkrijte-cudo-unutar-svog-razreda>

PITANJA ZA UČENIKE/CE

Film otvara razne teme za razgovor poput bolesti, genetike i genetskih sindroma, fizičkog izgleda, obitelji, školovanja, vršnjačkog nasilja i vršnjačkih odnosa, promjena, podrške, hrabrosti, međuljudskih odnosa, društva, prihvatanja, empatije, diskriminacije, književnosti, adaptacije knjige i filmske adaptacije,... Nakon projekcije filma i kratke emocionalne stanke, učenike/ce treba upitati kako ih se dojmio film, što im se svidjelo u filmu, da li bi ga preporučili svojim priateljima i prijateljicama i zašto. Nakon što iznesu svoje doživljaje, u razredu bi uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja, s time da zadatke, pitanja i teme koje nameće ovaj film, nastavnici trebaju prilagoditi dobi učenika.

- Tko nas uvodi u filmsku priču?
- S kime Auggie živi? Koliko ima godina? Koji je njegov glavni problem?
- Kako se Auggie prilagođava u novoj školi? Što radi u slobodno vrijeme?
- Kako djeca koja Auggieja trebaju upoznati sa novom školom reagiraju na njega? Opisite te trenutke. (Suzdržano, pomalo sramežljivo no kada ostaju sami s njim dolaze njihovi karakteri više do izražaja).
- Kako se Auggie ponaša pri prvom susretu sa djecom iz novog razreda? (Sramežljiv je, neugodno mu je i jako je šutljiv.)
- Da li novi učenici imaju predrasude o Auggieju? Prokomentirajte scenu kada Julian govori Auggieju da će fiziku sigurno pasti jer je jako teška. Da li je bio u pravu?
- Kakve su reakcije ostale djece na prvi dan Auggiejeve škole? (Šokirani, zure.)
- Kakvi su Auggiejvi roditelji? Da li ga podržavaju? Tko je u početku protiv javne škole, majka ili otac?
- Kako prolazi Auggiejev prvi dan škole, kako se osjećaju njegovi roditelj taj dan? Da li se može po njihovom govoru i izrazima lica iščitati da su uzbudjeni ili zabrinuti? Obrazložite.
- Auggie voli svemir, astronaute i filmske serijale Ratova zvijezda. Nabrojite neka mjesta u kojima ste zamjetili navedene motive.
- Koji je Auggiejev omiljeni lik iz Ratova zvijezda?
- Zašto Auggie voli Noć vještice?
- Imena i prezimena likova u filmu su većinom simbolična, neka su osmišljena tako da bi isto mogla izazivati ruganje i podsmijehe, primjerice gospodin Gužić koji je ravnatelj. Auggie (August) i njegova prijateljica Summer imaju imena po mjesecu u godini i godišnjem dobu (kolovoz i ljeto). Da li ste zamjetili još takvih naziva?
- Auggie tvrdi da se teže upoznati s djecom nego s odraslima. Što mislite o toj izjavi? Slažete li s njom i zašto?
- Da li Auggie prvi dan škole nosi kacigu? A dane pred kraj filma? (Auggie sebe često zamišlja kao astronauta, to je njegov način bijega iz stvarnosti, mašta o dalekim galaksijama, a uz to, kada ima kacigu ne vidi mu se lice.)
- Koje mjesto u školi je Auggieju najgore? (Školsko dvorište jer su tada svi učenici na jednom mjestu i tamo najčešće zure u njega.)

- Kada Auggie postaje sve nezadovoljniji i povrijeđen djelovanjem drugih u školi, da li se požali nekome? Kako reagira? (Zatvara se u sebe, ne želi pričati o tome.)
- Kakva je Olivijina perspektiva na Auggieja i cijelu njegovu situaciju? (Voli ga, cijeli život mu je potpora, pridaje mu pažnju, no ona sama ne traži previše pažnje. Osjeća se zapostavljeno no ne radi probleme niti ne privlači pozornost na sebe iako je s vremenom to sve više smeta i muči.)
- Opišite odnos Mirande i Olivije. Zbog čega se Miranda udaljila od Olivije? Da li poslije žali za tim? Da li se iskupljuje? Što misli o Auggieu?
- Kakva je Mirandina strana priče? Kakva je njezina percepcija na Olivijinu obitelj? Da li ste nakon Mirandine priče promijenili mišljenje o njoj?
- Okarakterizirajte glavne likove.
- Koji lik vas se najviše dojmio, a s kojim likom se možete najviše osobno poistovjetiti?
- Kada Olivia upoznaje dečka, što mu odgovara na pitanje da li je jedinica? Možete li pretpostaviti zašto? Kako dečko reagira kada sazna da je to laž? Kako prihvata Auggieja?
- U filmu ima i komičnih elemenata, navedite neke koji su vas nasmijali.
- U kojem trenutku se Auggie sprijateljuje sa Jackom? (kada mu Auggie dobrovljno ponudi da prepisuje od njega.)
- Kakva je Jackova perspektiva? (O Auggieuima samo lijepo riječi; misli da je pametan, duhovit, navikao se na njega, želi mu biti prijatelj, zabavan mu je, kada bi ponovno morao birati prijatelja definitivno bi izabrao njega.)
- Pojasnite pojam adaptacije književnog djela. Što je filmska adaptacija?
- Definirajte nasilje. Koje vrste nasilja se očituju u filmu?
- Zbog čega se djeca (ili ljudi) mogu rugati nekome? (Izgled, pretjerana mršavost ili debljina, socijalna situacija, odijevanje, ne mora nužno biti deformacija ili izgled, primjerice može biti naglasak, izgovor itd.)
- Da li se izrugivanje može dogoditi i nekome tko nema po drugima ništa specifično za to? (Naravno, u krajnjem slučaju razlozi se mogu izmisliti.)
- Kako se Auggie mijenja kroz priču? (Sada je sretan što je krenuo u javnu školu, jede pred drugima u školi, zahvalan roditeljima koji su mu to omogućili, ne nosi više kacigu...)
- Kakve je emocije u vama izazvao film? Da li je, po vašem mišljenju, bilo tužnih scena, jesu li vas neke scene naljutile?
- Tko dobiva nagradu za hrabrost na kraju školske godine?

DODATNI ZADACI

„Uvijek izaberi ljubaznost i dobrotu kad se ispred tebe nađe izbor između biti u pravu ili biti ljubazan.“

Prijedlozi za svaki tjedan:

Tjedan 1 - Zatražite od učenika da razmisle o mudrim izrekama koje se mogu primijeniti na sve u školi kako bi postala sigurnijim i ljubaznijim mjestom. Podijelite učenike u parove i zatim odaberite jednu izreku za koju će napraviti plakat koji ju ilustrira. Plakate s izrekama objesite u svim zajedničkim prostorima u školi.

Tjedan 2 - Izazov tjedna - Pohvalite nekoga.

Tjedan 3 - Izazov tjedna - Družite se s učenicima s kojima se niste do sada družili.

Tjedan 4 - Izazov tjedna - Pomozite nekome sa svladavanjem gradiva.

Tjedan 5 - Izazov tjedna - Zaplješćite nekome tko je učinio dobru stvar ili naučio gradivo..

PITANJA ZA GRUPNU RASPRAVU

- **OBITELJSKI ODNOSI** - Razgovarajte o Auggiejevom odnosu sa članovima njegove obitelji. Kako Olivia reagira na njegovu deformaciju lica? Kako na njezin život utječe Auggiejev deformitet? Kako joj roditelji mogu pomoći da njezin život bude više normalan, makar Auggiejev nije? Koje žrtve mora Olivia napraviti što se tiče njezinog odnosa s roditeljima? Kakvu ulogu imaju poštovanje i povjerenje u njihovim obiteljskim odnosima?
- **PRIJATELJSTVO** - Raspravite o tome koje su karakteristike dobrog prijatelja. Koji od Auggiejevih prijatelja pokazuje te kvalitete? Koje karakteristike dobrog prijatelja posjeduje Auggie? Na koji način Auggie pomaže svojim prijateljima da ga vide kao običnog klinca? Kako Auggiejeva sposobnost osjećati se ugodno u svojoj koži pomaže njegovim prijateljima i obitelji da se poistovjete s njim? Navedite primjere iz filma kako biste argumentirali svoje odgovore.
- **SVLADAVANJE IZAZOVA** - Auggiejevo pohađanje škole Beecher stvara probleme za učenike, roditelje, učitelje i ravnatelja. Koji su neki od izazova s kojima će se suočiti? Kako svaka grupa pojedinaca savladava izazove? Koju ulogu ima Auggie u pomaganju ili odmaganju situaciji? Koje lekcije su naučene zbog Auggiejevog pohađanja škola? Gospodin Gužić u svoj govor na kraju godine uključio je sljedeći citat: „Uvijek se trudi biti dobar više nego što je to potrebno.“ Kako dobrota može nekome pomoći savladati izazove?

- **VRŠNJAČKO NASILJE** - Djeca koja su različita gotovo uvijek iskuse vršnjačko nasilje u nekom obliku. Kako Auggie onog trena kad upozna Julianu zna da će ga maltretirati? Na koje načine Julian suptilno zlostavlja Auggieja? S kojom namjerom Julian zlostavlja Jacka? Koju moć ima Julian da natjera ostale učenike da mu se pridruže u njegovoj okrutnosti prema Auggieju i Jacku? Što potakne klinče iz sedmog razreda da napadnu i maltretiraju Auggieja? Kakva je, općenito, Auggiejeva reakcija na zlostavljanje?
- **IZDAJA** - Augie i Jack bliski su prijatelji; smiju se, razgovaraju o svemu i svačemu, osjećaju se ugodno kad su zajedno. Zašto Jack izda Auggieja tako što ružno priča o njemu iza njegovih leđa? Kako se Augie osjeća kad čuje što je Jack rekao? U isto vrijeme dok se Augie suočava s izdajom prijatelja, Olivia se također osjeća izdano od strane svojih najboljih prijateljica, Mirande i Elle. Kako su Miranda i Ella izdale Oliviju? Kakva je Olivijina reakcija? Kako će Olivia i Augie razriješiti svoje osobne konflikte i nositi se s bolom izdaje?
- **DRUŠTVENE ZNANOSTI** - Mjesečna mudra izreka g. Brownea pomaže učenicima da progledaju izvan granica svojeg svijeta i razmisle o svojim uvjerenjima. Definicija mudre izreke g. Brownea je sve što nam može pomoći donijeti važnu odluku. Zatražite od učenika da razmisle o mudrim izrekama koje se mogu primjeniti na sve u školi kako bi postala sigurnijim i ljubaznjim mjestom. Podijelite učenike u parove i zatim odaberite jednu izreku za koju će napraviti plakat koji ju ilustrira. Plakate s izrekama objesite u svim zajedničkim prostorima u školi.
- **ZNANOST** - Podijelite razred u manje grupe kako bi istražili sindrom Treacher Collins, odgovarajući na pitanja o uzrocima, liječenju, očekivanom trajanju života i genetskom uzroku sindroma. Neka učenici utvrde i objasne zašto je Augiejev slučaj toliko neobičan i težak. Zatim neka svaka grupa izabere projekt za daljnje istraživanje: vizualni prikaz u razredu, prezentaciju u PowerPointu ili nekom drugom programu, obradu publicističke knjige ili informativnu brošuru. Neka učenici predstave svoje projekte ostalim razredima i školama u okrugu kako bi počeli otvorenu raspravu o ovoj i drugim dječjim bolestima.

NIJE DOVOLJNO ODNOSTITI SE PRIJATELJSKI
**TREBAŠ BITI
PRIJATELO**

ČUDO
23.11.2017.

Izvori

- <https://www.lektire.hr/adaptacija-knjizevnog-djela/>
- http://www.azoo.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=5015:prirunic-i-za-provojenje-zdravstvenog-odgoja-&catid=442:zdravstveni-odgoj&Itemid=438
- https://en.wikipedia.org/wiki/Treacher_Collins_syndrome
- <https://lionsgate.promo.eprize.com/wonder/>
- <http://global.penguinrandomhouse.com/announcements/learn-about-the-wonder-certified-kind-classroom-program-watch-new-wonder-film-trailer/>
- <https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/childrens/childrens-book-news/article/74977-movie-alert-wonder.html>
- <http://www.blitz-cinestar.hr/otkrijte-cudo-unutar-svog-razreda>
- <https://www.nytimes.com/2017/11/24/arts/wonder-movie-book.html>
- <http://www.teachmentortexts.com/2012/04/wonder-reminds-us-that-kindness-makes.html#ixzz2qtNKXvh8>

Rezervacije termina i dodatne informacije:

Tamara Zec, koordinatorica FUŠ-a

099 493 8354 / fus@kinovalli.net

Filmska ponuda i dodatne informacije:

Tanja Miličić, voditeljica Kina Valli

222 703 / info@kinovalli.net

Edukativni materijali: Tamara Zec

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika/ica, učitelja/ica i profesora/ica. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net.

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

European Children's
Film Association
Association Européenne du Cinéma pour l'Enfance et la Jeunesse

